

Волох О.Ю.

ІСЛАМ: ОСОБЛИВОСТІ ДИХОТОМІЇ СЕКУЛЯРНОГО І ДУХОВНОГО НАЧАЛ В КОНТЕКСТІ ПРОБЛЕМИ ПОЛІТИЗАЦІЇ РЕЛІГІЇ

Хоча період культурно-цивілізаційної еволюції людства, який традиційно сприймається як доба домінування релігії – Середньовіччя вже в далекому минулому, тема, яка розглядається в даному дослідженні, не тільки не втратила актуальності, а навпаки, надзвичайно загострилася в контексті так званого культурно-цивілізаційного протистояння, яким позначилася сучасна епоха – епоха глобалізації з її «війною цінностей», про яку заговорили на початку XXI ст. (після подій 11 вересня 2001р.) оглядачі-аналітики і представники різних царин гуманітарного знання. «Війною», що латентно, а іноді вельми жорстко триває між прогресистським Заходом з його ліберально-демократичними «загальнолюдськими» цінностями з одного боку та орієнтованими на традиційні, здебільшого пов'язаними з релігією та патріархально-трібалістськими інституціями цінностями, суспільствами країн «третього світу», авангардом якого виступають країни арабо-мусульманського Сходу.

Як доводить практика, розв'язання цієї глобальної проблеми можливе тільки у віддаленій історичній перспективі і тільки за умов комплексного (політичного, наукового, соціокультурного) підходу, що може бути реалізований тільки зусиллями всієї світової спільноти. Необхідно зрозуміти і зробити висновки відносно тієї ролі, якої відіграє релігійний фактор на сучасному Сході, яким чином він став ідеологічною, політичною і культурною домінантою в житті багатьох спільнот афро-азійських регіонів.

Необхідно відзначити, що світські і релігійні складові соціокультурного буття в мусульманському світі традиційно мають конвергентний характер і ця конвергенція за своїми ознаками відмінна від конвергенції секулярного і духовного начал в християнському світі: секулярне начало в мусульманських суспільствах розчиняється в релігійному і це цілком природно для ісламу як світогляду і способу життя.